

Posilnenie postavenia poľnohospodárov v potravinovom dodávateľskom reťazci

Slovenské predsedníctvo Rady EÚ a jedna z jeho nosných tém podnietila zorganizovanie medzinárodnej konferencie Posilnenie postavenia poľnohospodárov v potravinovom dodávateľskom reťazci.

Ministerka Gabriela Matečná na konferencii. Foto: Peter Cyprich

V Bratislave sa 30. júna a 1. júla stretli odborní zástupcovia z 22 členských krajín EÚ, z Európskeho parlamentu, Európskej komisie a samosprávnych organizácií európskej a národnej úrovne. Slovenskú poľnohospodársku a potravinársku komoru reprezentovali jej predseda Milan Semančík, podpredseda Alexander Pastorek a členovia predstavenstva.

Konferenciu otvorila 30. júna ministerka pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR Gabriela Matečná (nominantka SNS), ktorá predstavila tému posilnenia postavenia poľnohospodárov v potravinovom dodávateľskom reťazci ako jednu z nosných tém slovenského predsedníctva. „Poľnohospodárstvo aj napriek masívnej finančnej podpore z rozpočtu EÚ a z národných rozpočtov členských krajín zostáva ekonomicky najslabším článkom potravinového dodávateľského reťazca,“ povedala G. Matečná. Ceny potravín podľa nej stagnujú a nie sú v priamej úmere voči globálnemu cenovému rastu.

Jedným z kľúčových faktorov, ktoré viedli k súčasnému nerovnomernému rozloženiu síl v potravinovom dodávateľskom reťazci a ovplyvňujú prerozdeľovanie marže, boli podľa agroministerky globalizačné procesy v svetovej ekonomike. „Globalizácia sa najviac prejavila v sektore maloobchodu, ktorý je nosným, styčným bodom potravinového dodávateľského reťazca a spotrebiteľa. Rovnako sa tak stalo aj v sektore agrochemického priemyslu, ktorý je dodávateľom výrobných vstupov poľnohospodárskej výroby,“ podčiarkla.

Foto: Peter Cyprich

V prvom bloku s prezentáciami vystúpili odborníci z Európskeho parlamentu a Európskej Komisie. Česká zástupkyňa Európskeho parlamentu a členka Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa Olga Sehnalová predstavila činnosť výboru a stanovisko EP k nekalým obchodným praktikám. Výbor pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka reprezentovala Sofia Ribeiro, ktorá rozobrala problematiku posilnenia potravinového dodávateľského reťazca a jej riešenia na európskej úrovni. Tretím rečníkom bol Joost Korte z Generálneho riaditeľstva pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka EK; témou jeho bloku bola SPP so špeciálnym zameraním na provýrobcov v reťazci. Ako zástupkyňa Komisie vystúpila na konferencii aj Katja Friedrichsen, ktorá prezentovala správu EK o nekalých obchodných praktikách.

Druhý deň konferencie – 1. júl – patril prezentáciám ďalších rečníkov. Cees P. Veerman z Agricultural Market Task Force uviedol, že transparentnosť v celom potravinovom reťazci je veľmi dôležitá a tam, kde sa to nejde prirodzene, musí byť podpora príslušných inštitúcií.

Igor Šarmír zo Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory sa nekalými obchodnými praktikami zaoberá od roku 2006. Tento celoeurópsky problém sa od roku 2009 stal súčasťou agendy Európskej komisie. „Všetci vedia, kto nekalé obchodné praktiky uplatňuje. Malý farmár to voči obchodným reťazcom robiť nemôže, ani potravinársky priemysel. Prečo sa teda hráme na slepú babu, prečo nemožno povedať, že cisár je nahý? Toto predsa robia len veľké obchodné systémy a nikto iný“, prezentoval na konferencii I. Šarmír.

„To, že Slovensko má 40% podiel slovenských potravín v obchodoch jasne dokazuje, že tlak obchodných reťazcov a úroveň ich nekalých praktík je u nás väčší než v iných európskych krajinách“, dodal I. Šarmír.

S prezentáciou počas konferencie vystúpil aj predseda Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory Milan Semančík. Vo svojom príspevku priblížil vývoj nekalých obchodných praktík a úsilia, ako tomu zabrániť. „Samoregulácia nefunguje, nezakrývajte si oči a už konečne sa pohnime v tejto oblasti a riešme tento problém. Napríklad pri mlieku – je mliečna kríza, musíme to brať vážne, ale je pre nás nepochopiteľné, aby sme sa aj v časoch mliečnej krízy vo väčšom rozsahu nedostali na pulty obchodných reťazcov. Absolvovali sme s nimi rokovania. Momentálne čakáme na vyhodnotenie rokovaní, ale pokiaľ sme to prechádzali, asi sme sa v podiele zastúpenia slovenských výrobkov v obchodoch nejako výrazne nepohli. Obchody by nám mali pomôcť, pretože podnikajú na území SR. My ich doslova prosíme, aby nám otvorili brány pre naše výrobky. Tá požiadavka je plne opodstatnená“, dodal predseda SPPK Milan Semančík.

Účastníci odbornej konferencie si vypočuli závery slovenského predsedníctva spracované na základe prednesených informácií, argumentov, súvislostí a odporúčaní vo vzťahu k riešeniu nevyvážených vzťahov v dodávateľskom potravinovom reťazci. Tieto závery budú ďalej rozpracované na rôznych pracovných úrovniach počas slovenského predsedníctva Slovenskej republiky v Rade EÚ. Hlavnými rečníkmi konferencie boli hostia z Európskeho parlamentu, Európskej komisie, členských štátov EÚ ako aj samosprávy na európskej a národnej úrovni.

Prezentácie predsedu SPPK Milana Semančíka a Igora Šarmíra z Odboru potravinárstva a služieb SPPK si môžete stiahnuť v prílohe článku.

Dokumenty na stiahnutie

- [Igor Šarmír - Nekalé obchodné praktiky \(NOP\) - pokusy nájsť riešenie a aktuálna situácia na úrovni EÚ](#) (0.14 MB, PPT)
- [Milan Semančík - SPPK a obchodné reťazce - 16 rokov pokusov o nápravu dôsledkov nevyrovnaných obchodných vzťahov](#) (0.46 MB, PPT)